KESKNÄDAL

Ilmub aastast 1999

Hind 0,58 €

ISSN 1406-9083

Nr 27 (806) 11. juuli 2012

RAHVA POLIITIKALEHT

Vabadus või surm – Kreeka lipu deviis

KREEKA MOTO: „Vabadus või surm!“ on sõjahüüd, mis sai alguse kreeklaste iseseisvussõjast 1821–1827. Hiljem võeti see kasutusele vastloodud riigile tervikuna. Legend jutustab, et kuna Kreeka lipul on üheksa triipu ja moto kreekakeelsel sõnastusel üheksa silpi, siis sai sõjahüüust ka lipudeviis. Kuivõrd selline patriotismist pakatav vastandamine täna kreeklasi aitab? Majandusajaloolased meenutavad, et esimest korda sattus Ateena võlgadesse 4. sajandil e.m.a. Ka hilisemal ajal, iseseisvussõjast peale on Kreeka kogenud makseraskusi juba vähemalt viiel korral, neist pikim periood vältas aastail 1932–1964.

LOE Kesknädala Ateena-sõidu muljeid lk 1 ja 5!

Jumalad ei jäta Kreekat maha

Ootasin ja ootasin, millal keegi usaldusväärseist eestlasist ise Kreekasse läheb ja sealt tõsielulisi reportaaže läkitab, et me ei peaks leppima nende valmistoodetega, mis rahvusvahelisest meediast meile pakendatuna ja kiireks allaneelamiseks ette paisatakse. Aga ei keskit. Ikka kordub mantra vana väärika riigi lõhkilaenamisest, suurtest palkadest ja pensionidest, mida nad pole ära teeninud, nende laiskusest ja siestadest, refrääniks see, kui tublid on kasinad ja leplikud eestlased ning kui halvad on laristavad ja võitlevad kreeklased.
Nii mustvalge ei saa üks maailm ometi olla.

URMI REINDE
kesknädaline

Kus viga näed laita, seal mine näita – initsiatiivi! Kreeka-reisi planeerides vaatasime imestusega, kuidas lennukipiletite hinnad Ateenasse märtsi, aprilli ja maikuuga üha tõusid ja tõusid. Miks nad turismihooaja lähenedes pididki langema?
Kui edasi-tagasi ots hakkas lähenema juba 500 eurole, kadus lootus, aga päästjaks sai Air Balticu juuniöine pakkumine 271 eurot sinna ja tagasi. Lend Tallinn–Riia–Ateena–Riia–Tallinn sai viie minutiga broneeritud.
Nüüd ärakäinuna küsin: milleks maksta kellelegi Tero Taskilale üle mõistuse käivat palka – Riiaks me ometi ei saa. Estonian Air ongi vist mõeldud rohkem riigi reklaamiks ja mitte lendamiseks, sest vähem kui viis tundi ümberistumisega lendu Tallinn –Ateena on lõunanaabritelt kõva sõna. Jõudu lätlastele jätkamiseks! Olin juba hakanud unustama, et Baltikumi pealinn on ajast aega olnud ikka Riia.
Nii veetsin neli juunipäeva Kreekas – ei midagi poliitilist, lihtsalt turistina. Et vähemalt korraks tunda hõngu, mida hingab sealne rahvas.

Kes juhib

Euroopa Liit on omamoodi naljakas moodustis. Esiteks ahmis endale ühe riigi teise järel kõigepealt liitu, siis rahaliitu ja nüüd ei oska nendega midagi peale hakata. Koos on ligi 500 miljonit inimest oma eludega, oma minade ja meiedega. Ega ole ikka päris nii, et inimesed mõtlevad, aga Ashton ja Rompuy juhivad. Noh, umbes nagu eesti vanasõnas, et inimene mõtleb, aga jumal juhib. Mis on muide tõsi. Kõik need 500 miljonit mõtlevadki, aga ei juhi mitte nimetatud poliitikud, vaid vanad jumalad, kes igal rahval aegade algusest olemas on olnud.
Kuigi praegu tundub pigem, et jumalad ei juhi, vaid nuhtlevad. Nii persooniti kui ka riigiti...

Kriis on

Üks kriisiuudis tabas hotelli broneerimisel – kui tavaliselt maksab sama hotelli kahene tuba suvel keset Ateena linna 80 eurot, siis juuli alguses maksis see vaid 62 eurot. Meie ööbisime samas toas aga koguni 35 euro eest – mis viitab sellele, et turistid sel suvel Ateenat ei ründa.
Teise kriisiuudise eest kandsid hoolt meie vastuvõtjad – jälgigu me oma käekotte, fotokaid, mobiile ja muidugi raha!
Kuigi taskuvargaid leidub alati ja kõikjal, on Ateenas probleemiks hordid nälgivaid ja töötuid Pakistani immigrante, kes meeleheitest eelkõige turiste pikeerivad. Kõik meie Ateenas pikemalt resideerivad tuttavad olid sel kevadel juba langenud tänavaröövi ohvriks. See olevat uus asi, millega valitsus on asunud tegelema. Negatiivsed uudised on niigi hakanud turistide laviini, sealset põhilist elatusallikat, pidurdama. Immigrantide hulgas ei ole ainult pakistanlased – rõhutan, et Kreeka on värav ELi ja piirneb Põhja-Aafrika kriisikollete ja Väike-Aasiaga. St, mõlemast tulevad immigrandid. Kolmas ja meie kui põhjaeurooplaste jaoks eriti häiriv on see, et sularaha on seal tohutu au sees. Püüdsime püüdlikult Kreeka riiki toetada, nõudes igal pool – välja arvatud turul – kaardimakseid. Aga kui isegi riiklikus ja maailmakuulsas Arheoloogiamuuseumis keelduti meile kaardiga piletit müümast – kuigi terminal oli olemas! – leppisime olukorraga.
Ei õnnestunud innukatel eestlastel viia Kreekasse oma kõrget rahakultuuri! Meie kohalikud tuttavad juhtisid aga tähelepanu, et sularahaga arveldus ei tähenda, et maksud ei laeku, sest piletid ja tšekid antakse igalt poolt.

Loe edasi lk 5

Juhtkiri

Eesti patrioot toetab Krugmanit

INDREK VEISERIK

„Nüüd, kui Toomas Hendrik Ilves on Eesti riigi eest välja astunud, ei saa ta vastulööki mitte majandusteadlaselt Krugmanilt (kellele vastulöök oli tegelikult suunatud), vaid ikka omaenese rahvalt. Olgu, Twitter ei ole just kõige professionaalsem koht, kus sobib presidendil sõna võtta, ja ilmselgelt läks Ilves oma riigi au kaitstes liiga emotsionaalseks. AGA! Kokkuvõttes läks meie riigijuhi kops üle maksa siiski oma riiki kaitstes, mitte seda avalikult maha tehes!“ kirjutas Londonis resideeriv ajakirjanik Katrin Buchanan 8. juunil Õhtulehes.
Ka mitu poliitikut ja ühiskonnategelast eesotsas Andres Arrakuga on pidanud Ilvese südaöist räuskamist oma Twitteri kontol New York Timesi kolumnisti Paul Krugmani aadressil patriootlikuks käitumiseks.

Kuigi austan oma kodumaad, ei tundnud ma pärast president Ilvese arvamusavaldusi Twitteris peale piinlikkuse ja kurbuse suurt midagi. Kas tõesti minul ja neil eestlastel, kes niimoodi tundsid, on midagi viga? Võib-olla ei ole me Eesti riigi suhtes piisavalt patriootlikud seetõttu, et me ei joovastunud presidendi kaitsekõnest (loe: sõimust)?

Raske on ju Ilvest pidada patrioodiks, teades, et ta ei astunud välja mitte Eesti, vaid pikki aastaid meie riiki valitsenud parempoolse valitsuse majanduspoliitika kaitseks. Olid ju Reformierakond ja IRL need, kes Ilvese möödunud aastal taas Kadriorgu aitasid.

Krugman pole Eestit kunagi solvanud. Ta püüdis oma analüüsis uurida, kas meie kärbeterohke tee on olnud ikka õige. Viimased kaheksa aastat iga päev Eestis elanud inimesed võivad kinnitada, et see majanduskurss, mida Krugman kritiseeris, on siiani toonud vaesust tuhandetele Eestimaa peredele. See, et forbesid või vähetuntud Cato instituudi tegelased seavad Eestit maailmale eeskujuks, ei muuda lokkavat vaesust meie riigis olematuks. Üksnes optimistlikud eduhõigatused meenutavad kohati stalinistlikku propagandat, mil kõneldi ka ainult edusammudest ja võitudest, inimkaotustest aga mitte silpigi.

Miks ei ärka presidendi patriootlikkus, kui juttu on Eesti olematutest lastetoetustest, mõnitavatest miinimumpalkadest, katastroofilisest väljarändest? Nende küsimuste puhul ei näi Ilvesel patriootlikke tundeid tekkivat, sest erinevalt Lennart Merist ja Arnold Rüütlist ta lihtsalt ei samastu kohaliku rahvaga. Seetõttu kukuvadki Ilvese võltspatriootilised väljaastumised välja veidrad ja kohalike jaoks võõrapärased.

KESKMÕTE: ***Patriootlik oleks toetada Krugmani kurssi, mille järgi pole üksnes kärpemeetmed kriiside korral kasulikud.***

Praegu oleks patriootlik toetada just Krugmani kurssi, mille järgi pole üksnes kärpemeetmed kriiside korral kasulikud. Nagu Krugman, on ka Keskerakond korduvalt rõhutanud, et teatud olukordades peab riik sekkuma ja „nähtamatu käe“ juhitav vabaturumajandus teeb vähemkindlustatud osa ühiskonnast üha vaesemaks.
Seega toetavad hoopis võltspatriotismi need, kes innukalt kinnitavad, justkui astunuks Ilves Nobeli majanduspreemia laureaati rünnates Eesti eest välja. Poliitikas näib üldse olevat tänapäeval palju võltspatrioote, kes oma isiklikke või klikihuve esitlevad riiklike huvidena. Tõelised Eesti patrioodid Rahvarinde aegadest on kas avalikust elust minema peletatud või siis neid, kes on survele vastu pidanud, püütakse meedias naeruvääristada ja mutta tampida.

Rahva oskus eristada patriotismi võltspatriotismist on suur väärtus. Suutmatus seda teha võib hiljem viia raskete tagajärgedeni.
Praegu on meil kõvasti kuulda Krugmanile mõeldud võltspatriootlikku sõjatrummipõrinat. Jäetakse muljet, justkui oleks see isamaaline – maha teha tema kui nobelisti ja Obama majanduspoliitika toetaja vaateid. Osa eestlasi ongi kahjuks sellega kaasa läinud.
See, mis võib olla kasulik ühtedele riigijuhtidele ja nendega seotud ärimeestele, ei pruugi kasulik olla suurele osale rahvast. Minu arvates peaksid ausad Eesti patrioodid toetama Krugmani kurssi, sest kuigi tema majanduspoliitilised vaated ei sobi Ilvesele ega Ansipile, sobivad need Eestile.

KESKNÄDAL

Aadress: 10130 Tallinn, Toom-Rüütli 3/5
Tellimine ja levi: 6 177 717

Peatoimetaja Urmi Reinde	urmi@kesknadal.ee	6 274 583
Uudistejuht Indrek Veiserik	indrek@kesknadal.ee	6 274 571
Toimetaja Tiit Maksim	tiit@kesknadal.ee	6 274 573

Toimetus käsikirju ei tagasta. Kesknädalas ilmunud artiklid väljendavad nende autorite arvamust, mis ei pruugi kokku langeda toimetuse omaga.

Levi AS Express Post ja AS Eesti Post.
Lehte kirjastab MTÜ Vaba Ajakirjandus

NÄDALA NUPUD

Euroopas demokraatia toimib – ACTA lükati tagasi

Euroopa Parlament lükkas tagasi võltsimisvastase kaubanduslepingu ACTA ning seetõttu ei ole võimalik ELis lepingut seadustada. See oli esimene kord, mil EP kasutas Lissaboni lepinguga talle antud võimu lükata tagasi rahvusvaheline leping. 478 saadikut hääletas ACTA vastu, 39 poolt ning 165 jäi erapooletuks. Vastu hääletasid kõik hääletusest osa võtnud Bulgaaria, Eesti, Küprose, Malta, Poola ja Ungari saadikud. Ühtegi poolthäält ei andnud ka Austria, Belgia, Hispaania, Hollandi, Iirimaa, Leedu, Luksemburgi, Läti, Rootsi, Rumeenia, Slovakkia, Sloveenia ja Tšehhi saadikud. Üks poolthääl tuli Kreeka, Portugali, Soome, Suurbritannia ja Taani saadikutelt. 5 häält ACTA poolt andsid Itaalia, 8 Saksamaa ja 21 Prantsusmaa saadikud.
Fraktsioonide lõikes olid täielikult ACTA vastu rohelised, kommunistid ja fraktsioonilise kuuluvuseta saadikud. Ühtegi häält ei saanud ACTA ka Euroopa Konservatiivide ja Reformistide fraktsioonist. Küll anti ACTA poolt 1 hääl sotsiaaldemokraatide, 2 liberaalide, 3 Vaba ja Demokraatliku Euroopa ning 33 häält Euroopa Rahvapartei fraktsioonist. Enam kui pooled poolthääled tulid seega ühest liikmesriigist ja ühest fraktsioonist, teatab portaal minut.ee.
„Olen äärmiselt rahul, et parlament järgis minu soovitusi ACTA tagasi lükata,“ ütles raportöör David Martin hääletuse järel ning kordas oma peamist muret, et leping on liiga ebamäärane, võimaldab väärtõlgendusi ning võib kahjustada kodanike vabadusi. Samas rõhutas David Martin vajadust leida muid võimalusi, kuidas kaitsta ELis intellektuaalomandit, mis on „ELi majanduse „tooraine““.
Kui ülejäänud Euroopa riikides hakkasid poliitikud ACTA küsimuses peagi rahva proteste kuulda võtma, siis Eesti peaminister Andrus Ansip tormas truu teenrina kohe Euroopa Komisjoni tahet täitma, mõnitades ACTA-vastaseid. Kas Eestile on ikka vaja peaministrit, kes rahva tahet ignoreerides täidab üksnes oma Euroopa ülemuste korraldusi? Erinevalt Eestist, kus valitsus võtab Euroopa Komisjoni initsiatiive absoluutse tõena, on Euroopas ja selle parlamendis säilinud veel selge meel ja iseotsustusvõime.

Vähemusrahvuste koda: õiguskantsler Tederi tegevus tekitab muret

Eestimaa Vähemusrahvuste Esindajate Koda tegi 7. juulil avalduse, millega pöördub „pakilise ettepanekuga kõikide erakondade ja nende esindajate poole Riigikogus luua tõeliselt sõltumatu ombudsmani institutsioon, kes on valmis poliitilisest konjunktuurist sõltumata kaitsma meie põhiõigusi ja vabadusi riiklikul tasandil“. Avalduse saatis toimetustele vähemusrahvuste koja esimees Rafik Grigorjan (***pildil***).
Avalduses seisab, et vastavuses Eestimaa Vähemusrahvuste II kongressi memorandumiga ning lähtuvalt vähemusrahvuste õigusest õppekeele valikule, mis on garanteeritud põhiseadusega; ja paljudest rahvusvahelistest õigusaktidest, mille kohaselt on vähemusrahvustele tagatud õigus õppida emakeelt või saada haridust emakeeles, protestib koja juhatus õiguskantsler Indrek Tederi väite vastu erakooli seaduse mittevastavusest põhiseadusele ega nõustu ka tema nõudmisega viia vastavasse seadusse Riigikogus sisse muudatused.
Avaldajad rõhutavad, et põhiseaduslik õigus, mitte kohustus saada haridust eesti keeles ei ole mingil moel vastuolus põhiseadusliku õigusega õppekeele valikule õpilaste ja lastevanemate poolt.
Kuivõrd Teder täidab üheaegselt ka ombudsmani kohustusi, kelle otseseks ülesandeks on inimõiguste ja vähemusrahvuste kaitsmine diskrimineerimise eest, siis seda enam on tema tegevused murettekitavad. „Need tõendavad järjekordselt, et vähemusrahvuste õiguste ja vabaduste ohverdamine erakondlik-poliitilistele huvidele, nende muutmine poliitilise kauplemise objektiks ning võimuvõitluse vahendiks on kohatu ja lubamatu samm,“ on avaldajad ärevil.

Riibe: vajame avatud ja võrdset debatti

Keskerakonna noortekogu esimees Jaanus Riibe (***pildil***) saatis toimetusele arvamuse Praxise analüüsi kohta, mis käsitles kõrgharidusreformi. „Milline on praegu noorte kaasatus poliitika kujundamisse ja ühiskondlikku debatti? Miks jääb mulje, et valitsus, püüdes pimesi õigustada oma otsuseid, rullib üle opositsioonist, kodanikeühendustest ja kodanike arvamusest?“ küsib Riibe. 29. mail teatas poliitikauuringute keskus Praxis oma analüüsis, et kõrgharidusreform on korralikult läbimõtlemata. Jätkuv rahulolematus viitab reformi puudustele ja sellele, et ettepanekutega pole siiski piisaval määral arvestatud.
„See on vaid üks näide pikale venivast jadast. Tekib küsimus – miks ei arvestatud ettepanekutega ja kas noori kaasataksegi vaid selleks, et oma niigi kinnistunud maailmavaatelistele ideedele oode kuulda? Usun, et saame siin palju ära teha ja peame olema uued teenäitajad. Peame ütlema selgemini „Ei!“ seal, kus kaasamine on vaid formaalne, mitte sisuline, või liiga ükskõikne, selle asemel et pidada avatud ja võrdsete partneritena debatti,“ arvab Riibe.

HIIBUSE NÄDAL

PARLAMENT EI PUHKA KA SUVEL

ATS – riigi vähendamise ja kärpimise seadus

Mitme endise justiitsministri poolt algatatud, samas 12 aastat järjest liiva jooksnud avaliku teenistuse reform võeti Riigikogus koalitsiooni ja „aknaaluste“ poolt vahetult enne suveperioodi algust vastu. Keskfraktsioon hääletas selle seaduse vastu.

MARIKA TUUS-LAUL
Riigikogu liige,
Keskerakond

1996. aastal avaliku teenistuse seaduse (lühendatult ATS) esimest varianti tehes lähtuti põhimõttest, et inimesed, kes avalikku võimu teostavad, peavad olema kõigist kõige paremad. Nad peavad omama kompetentsi, pädevust, oskusi, head haridust, olema oma riigile lojaalsed. Riik väärtustas selliseid töötajaid, kindlustades nad sotsiaalsete garantiidega, nagu näiteks suuremad koondamishüvitised, suurem pension, pikem puhkus ja ka teenistusstaažist tulenev lisapuhkus. Samas võeti neilt ära õigus palga ning töötingimuste üle kaubelda ja streikida.

Tagatised kaovad, aga streikida ei tohi!

Uue seaduse järgi ametnike arv väheneb, kindlust andvad sotsiaalsed tagatised kaovad. Kuid streigipiirang jääb kehtima.

Paistab, et riik arvestab ainult omapoolsete huvidega. Tegemist on järjekordse kärpimise ja odavuse eelnõuga.

Riigiametnikest püütakse viimastel aastatel jätta mulje, justkui oleks nad mingi kõrgepalgaline privilegeeritud seltskond, kes elab teiste arvel. Kui võtame kantslerid või teised kõrged ametnikud, siis nemad on äärmiselt hästi tasutud ja hüvedega kaetud. Ja sellele kõrgseltskonnale – poliitilistele maavanematele ja kantsleritele säilib ka uue seaduse järgi lausa kuuekuuline koondamishüvitis.

Väikeametniku koondamisraha jääb samas vaid ühe kuupalga tasemele.

Lihtsa teenistuja palk on alati väike olnud, ent viimastel aastatel on nende teenistus oluliselt vähenenud. Võib kindlalt väita, et need inimesed on praegu alatasustatud ja alamotiveeritud. Võtame või vallad, väikelinnad, maavalitsused.

Aastaid aetud kärpepoliitika on vallad poolsurnuks kägistanud, vallatöötajate palgad on praegugi masuaegsed. Ikka veel tuleb töötajatel olla nädalaid palgata puhkusel, sest eelarved on vähenenud. Endiselt koondatakse ametnikke.

Kui me nüüd need vähesedki sotsiaalsed garantiid kaotame, aga jätame kehtima täieliku streigipiirangu, mis tähendab, et töötajad ei saa ka oma igapäevaste õiguste ja palga eest võidelda, sest neil puuduvad lepinguõigused, siis on tegemist järjekordse ülekohtuga oma rahva suhtes.

Riik võib palku ühepoolselt vähendada

Ka Rahvusvaheline Tööorganisatsioon (ILO) näeb probleemi sellises totaalses streigipiirangus. See piirang võiks ehk jääda vaid otseselt riigivõimu teostavatele inimestele, sedagi vaid võimaluse, mitte keeluna.

Ma ei mõista, millist ohtu kujutab endast tavaline ametnik. Miks pole tal õigust seista oma palga ja tööõiguste eest? Kas tõesti see ametnikunääpsuke seal arvuti taga tähendab ohtu meie julgeolekule? Ja pole mõtet seaduse autoril luisata, nagu siiski väheneks streigipiirangutega inimeste arv. See on eksitav!

Streigipiirang väheneb vaid neile, kes arvatakse avaliku teenistuja staatusest välja ja kellest saab edaspidi töölepingu alusel töötaja.

Meil kõigil on hästi meeles, kuidas töölepinguseadusega uskumatult kärbiti töötajate õigusi. Nüüd tehakse sedasama avalike teenistujatega. Täiesti lubamatu, et seadus annab asutusele võimaluse töötaja palka eelarve vähenemise puhul ühepoolselt langetada ja et palka ei pea uuesti tõstma isegi siis, kui põhjused alandamiseks on kadunud ehk kui palgafond kasvab. Uskumatu, et selline säte kirjutati seadusesse 21-aastases Eesti Vabariigis!

Kas omariikluse mõttetu lõbu?

Pole midagi imestada, et riik, kus järjekindlalt võetakse Reformierakonna ja IRLi juhtimisel ning heakskiidul vastu tööinimesi ahistavaid seadusi, jookseb rahvast tühjaks. Inimesed ei saa enam oma riiki uskuda. Kui nad võetakse tööle ühtedel tingimustel, aga siis öeldakse, et need palgad ja tagatised ühel päeval enam ei kehti, on tegemist petmisega. Kas õigusliku ootuse ja õiguskindluse põhimõttest on siis üldse veel mõtet rääkida?

Laulva revolutsiooni ja iseseisvuse taastamise ajal oli inimestel lootus paremale tulevikule. Pärast seda oleme kaotanud üle veerand miljoni elaniku, ja seda paljuski just selliste seaduste pärast nagu käesolev ATS.

Tartu Ülikooli professor Raul Eamets ja Tallinna Tehnikaülikooli professor Rainer Kattel: „Erasektoris tegutsevatel inimestel on sageli arusaam, et Eestis on avalik sektor liiga suur, ametnikke on liiga palju. See on liiga mehaaniline lähenemine. Riigi tegutsemist pelgalt kuluefektiivsusega mõõta ei ole mitte ainult lühinägelik, vaid ka hukatuslik. Üksikuid numbreid fetišeerides jõuame ruttu selleni, et omariiklus on suhteliselt mõttetu lõbu.“

Tarku mehi tasuks uskuda, kuid valitsuskoalitsiooni seaduseloojad pole selle tõega enam ammu arvestanud. Kahju! Uue ATSiga vähendab riik ennast järjekordselt. Samamoodi edasi astudes võimegi varsti jõuda omariikluse mõttetu lõbuni.

Praegu vähendame ametnikkonda ja kärbime kulusid. Kaugemas perspektiivis võiksid aga nüüdsed suuremad kulud kaasa tuua hoopis uue tõusu ja suuremad tulud.

LOJAALNE AMETNIK ON RIIGI TUGI: 1996. aastal avaliku teenistuse seaduse (lühendatult ATS) esimest varianti tehes lähtuti põhimõttest, et inimesed, kes avalikku võimu teostavad, peavad olema parimad, omades kompetentsi, pädevust, oskusi, haridust ja lojaalsust. Riik väärtustas töötajaid sotsiaalsete garantiidega – suuremad koondamishüvitised, suurem pension, pikem puhkus ja staažist tulenev lisapuhkus. Uues seaduses on riik asunud kõike seda kärpima – järelikult väheneb ka riigiametnike kvaliteet. Kannatavad päästjad, politseinikud, riigiametite töötajad jmt.

Riigikogu ametlik pressiteade avaliku teenistuse seaduse vastuvõtmisest

„57 poolthäälega võeti vastu valitsuse algatatud avaliku teenistuse seadus (193 SE).

Uus avaliku teenistuse seadus ajakohastab Eesti avaliku teenistuse korraldust ning sätestab ametniku õigusliku seisundi. Luuakse eeldused lihtsa, selge ja efektiivse ametnike hindamise süsteemi tekkimiseks, samuti muudetakse palgasüsteem läbipaistvamaks ja õiglasemaks, mis võtab arvesse tööturgu, isiku vastutust ja konkurentsivõimelisust. Seadus vähendab ametnike sotsiaalseid tagatisi: kaotatakse ära ametnike lisapuhkus ja puhkuse pikkuseks kehtestatakse 35 kalendripäeva. Samuti vähenevad koondamisega ette nähtud etteteatamise tähtajad. Seaduse kohaselt on avaliku teenistuse eest vastutavaks institutsiooniks rahandusministeerium. Seaduse vastu hääletas 36 Riigikogu liiget. Seadus jõustub põhiosas 2013. aasta 1. aprillil.“

KESKNÄDALA TOIMETUSELT: ATS oli esimene seadus, mille hääletamisel töötasid Keskerakond ja SDE koos, saades seaduse sellisel kujul kehtima hakkamise vastu kokku 36 häält. SDE ja Kesk omavad kahepeale Riigikogus hetkel 40 häält.

Toobal: uus seadus on kohati ebaselge

Keskfraktsiooni liige Priit Toobal (*pildil*) märkis, et uus avaliku teenistuse seadus jäi siiski olulistes osades ebaselgeks ning seepärast ei andnud Keskerakond sellele poolthääli.

„Peamise probleemina ei sätesta uus seadus piisava täpsusega, kes jäävad seaduse rakendamisel ametnikeks ning kes teevad edaspidi tööd töölepingu seaduse alusel. Seadusesse võib kirjutada mitmeid õigusi ja hüvesid või neid kärpida, kuid kui on ebaselge, keda seadus reguleerima hakkab, siis on need teisejärgulised. „Lisaks toob uue seaduse rakendamine kaasa kulutusi, mida kohalikele omavalitsustele ei kompenseerita. Keskerakond tegi seaduseelnõusse parandusettepaneku, mille kohaselt tulnuks omavalitsustele tekkinud lisakulutused katta riigi poolt, paraku seda ettepanekut ei valitsuskoalitsioon ega Sotsiaaldemokraatlik erakond ei toetanud,“ selgitas Toobal. Tema sõnul on ebaõiglane ka see, et seadus võimaldab ametnike palka ühepoolselt vähendada. „Ei saa olla nii, et tööandjal on õigus vaid omalt poolt töötasu vähendada, vähendamata tööülesandeid või tööaega. See on ametniku suhtes ebaõiglane,“ pahandas Toobal.

„Tähelepanuta ei tohi jätta ka seda, et kui seadus ise jõustub alles 2013. aasta aprillist, siis koondamist lihtsustav ja ametnikele kahjulikum säte juba seaduse allkirjastamisest. Miks seadusesätet kiirkorras rakendada? Kas valitsuskoalitsioon plaanib veel sel aastal suuremat ametnike koondamislainet?“ küsis Toobal.

„Avaliku teenistuse seaduse hääletus näitas veel ka seda, et nn „aknaalused“ saadikud käituvad koalitsioonile meelepäraselt ning opositsiooniga pole neil enam midagi tegemist,“ lisas Riigikogu põhiseadus-komisjoni liige Toobal.

Teraseid mõtteid

„Oravapartei jaoks peatus aeg siis, kui oli kehtestatud emapalk ja firmade tulumaksuvabastus. Siis, kui läks Kallas ja tuli Ansip ning algas massiivse võimuvertikaali loomine. Pärast seda on oravatest saanud pidurid ja Reformierakonnast stagnatsioonierakond.“
Kolumnist JAKKO VÄLI 30. juunil Õhtulehes.

„Me ei saa endale lõputult lubada, et samal ajal, kui otsustatakse suuri asju, räägime meie siin spordist, maasikate hinnast ja teab millest veel.“
Rahvusvahelise õiguse professori LAURI MÄLKSOO hinnangul puudub Eestis debatt meie riigi valikutest ajal, mil jutud Euroopa Ühendriikide võimalikkusest muutuvad üha valjemaks.
5. juuli Maaleht

„Euroopa Komisjoni president Barroso nimetas ELi ka "impeeriumita impeeriumiks", kinnitades, et see pole moodustatud jõuga, vaid vabatahtlikult. Vene revolutsiooni juht Lenin kirjutas kunagi töö „Euroopa Ühendriikide loosungist“. Kas asi tõesti nii lähebki?“
Ajakirjanik ANDRES RAID Delfis 9. juulil

Kreekas sündis lihtrahva võim – demok

Maakera pöördub itta, kus pole kunagi olnud demokraatiat. Eestis räägitakse demokraatia kriisist, sellest, et Eesti kaugeneb demokraatiast. Mis on tõeline demokraatia? Kuidas see tekib ja hävib? Millised on seosed poliitika ja majanduse, vabaduse ja võrdsuse, riigi ja inimese vahel? Vastuseks tuleb heita pilk tagasi demokraatia sünnimaale.

KARL LUST
Tartu

Ühiskond ja isiksus

Saksa filosoof G. W. F. Hegel jagas antiikaegsete orjapidajate arusaama, et ainult nemad on vabad ja et järelikult on nemad inimesed, kõik ülejäänud on aga mitteinimesed. Vabaduse sai anda demokraatlik linnriik (*polis*), kus tekkis isiksus ja tema mina.
Aristoteles (4. s. eKr) ei kujuta ette inimest väljaspool polist. Inimene on ühiskondlik nähtus, aga parempoolsed ei väsi peale surumast dogmat „muutumatust inimloomusest“. Oma arusaamu projitseeritakse ka minevikku, eriti tänapäevafilmides. Homerose eeposte inimene on veel keha ilma vaimse tervikuta; esimesena kirjutas inimese sisemaailmast Sophokles (5. s. eKr).

Kui Kreeka linnriigid lakkasid rahva eest hoolitsemast, lakkasid inimesed end pidamast kodanikeks (*polites*). Neist said individualistidest maailmakodanikud (*kosmopolites*) Aleksander Suure rajatud impeeriumis.
Sellised tunded pole ka eestlastele võõrad.
Hellenismi iseloomustab vaeste ja rikaste võitlus elu ja surma peale; praegu tuntakse Euroopas hirmu kodusõdade ees. Aleksander Suure surma järel käis eri piirkondade ja riikide vahel lakkamatu sõda koos ulatuslike ülestõusudega. Lõpuks hakati otsima varjupaika elust eemaldumise eetikas ja usumäratsuslikes fantaasiates, mis hävingut üksnes kiirendasid.
Idee riigist kui ühiskondliku lepingu sõlminud indiviididest tekkis alles koos kodanlike suhetega. Uusaja demokraatia eelkäijaks loetakse Inglise *Magna Charta*'t (1215), mis piiras kuninga õigust makse koguda.
Vaikitakse maha, et see sündis kodusõja tulemusel ja kehtivuse garandiks oli ülikute õigus kodusõjale. Talupoegade õigusetus fikseeriti seaduslikult. Eestiski peetakse riiki seda paremaks, mida vähem küsib võim makse lasteaedadele, haridusele, arstiabile, teede korrashoiule jm.

Eesti sotsiaalkulud on Euroopa Liidu ühed väiksemad (15% SKT-st EL 26,3% kõrval) ning viivad rahva paratamatult väljasuremisele ja maalt lahkumisele.
Ka Vana-Kreekas pandi inimesed oma huvide vastu hääletama, vähendades valijate hulka – seda nimetati „heaks valitsemiseks“.
Venemaal pandi Boriss Jeltsin võimule tagasi, kuigi tema reiting oli 4%, kuna teda peeti demokraadiks. Eestis on võimud alati üle sõitnud Keskerakonna valijatest. Ajalugu on näidanud, et ülesõitmistel on hind, mida sageli keegi maksta ei suuda.

Demokraatia algus

Juba Homerose ajal omastasid sõjasaagi rikkad, vaeste protesti summutas Odysseus sõnade puudumisel kõuekärgatustega. Rikkad haarasid enda kätte ka vaeste maad, muutes viimased sulasteks ja orjadeks. Nende elust oli halvem üksnes surm. „Selle tõttu, et ... rahva enamus oli orjastatud väheste poolt“ tõusis ta üles aristokraatia vastu, kirjutas Aristoteles.
Ateenas andis Solon vaestele maad tagasi (549 eKr), kehtestati maaomandi ülempiir.
Poolteist sajandit varem oli Spartas Kreeta eeskujul kaotatud maa eraomand ja maad jagatud 10 000 valduseks.
Solon jaotas elanikud nelja varanduslikku klassi, kusjuures rikastele pandi väga suured varanduslikud kohustused, sh laevaehitus, rahva massiüritused koos lihajagamisega jms. See oli progressiivne maksustamine, õigluse geomeetria, kus õigused vastasid kohustustele (Aristoteles).

Läbi ajaloo on vaesed pidanud maksma rikastele. Türann Pesistratos (6. s. eKr) konfiskeeris rikaste vaenlaste maa vaestele jagamiseks. Maareformid tagavad vaeste kodanikuõigused. Themistokles (u 524–459 eKr) tõstis nende eneseväärikust võimalusega teenida laevastikus sõudjatena. Selle tulemusena võitis Ateena Pärsia ja sai merede valitsejaks.
Atikas elas 309. a eKr 400 000 orja, 100 000 kodakondsuseta isikut (metoigid) ja 20 000 kodanikku. Peloponnesose sõja ajal 431–404 eKr põgenes Ateenast Spartasse 20 000 orja, sest seal oli neil võimalik kasutada maad ja rajada perekond.
Vana-Kreeka oli umbes 3000 pidevalt sõdiva riigi kultuurilis-poliitiline ühtsus. Sellistes oludes ellujäämiseks oli vaja kõrgtasemel poliitikat, mida teostas võitlusvõimeline kodanikkond. Selleks oli demokraatia kui lihtrahva (*demos*) võim (*kratos*) vastandina rikaste võimule (aristokraatia või oligarhia).

Kreeka–Pärsia sõdadele järgnes Ateena ja ülejäänud Kreeka suurima õitsengu viiskümmend-aastak (481–431 eKr), mille saavutustele tugines Vana-Rooma kultuur ning mõlemale omakorda ristiusk. Vana-Kreeka demokraatia õitseng on tänini euroopalikkuse aluseks, eristades meid muust maailmast. Eestis õitses demokraatia Rahvarinde ajal.

Periklese Ateena

Rikas ja haritud rahvajuht Perikles (u 493–429 eKr) oli demokraatia liider. „Kehvikute huvid asetas ta kõrgemale väheste rikaste huvidest,“ kirjutas Plutarchos. Selliseid parteisid ja poliitikuid võib leida ka tänapäeva Eestis. Ühiskondlike ülesannete eest hakati Periklese ajal palka maksma (tavaline töölise päevapalk) – nii said selles töös osaleda ka tavainimesed. Kes suutis riigile teenet osutada, sellele polnud seisus takistuseks (Perikles). Ainuüksi kohtutes osales 6080 vandemeest, palka said sõdurid ning sõjas langenute lapsi pidas üleval ja haris riik. Vaesed said raha teatriskäimiseks (teatriraha), et osaleda tähtsal usulis-poliitilisel üritusel. Seal mängiti Vana-Kreeka parimat dramaturgiat, mitte näiteks muusikale. Jaak Alliku soov muuta teatripiletite hinnad Eestis euroopalikuks on märgiline lausdemokraatia.
Mõte lubada parteidesse vaid neid, kes suudavad liikmemaksu tasuda, on märgiliselt ebademokraatlik.
Prantsusmaal oli 1871. aasta alguses valimisõigus ainult ülirikastel, ja peaminister Adolphe Thiers ütles vaestele: „Rikastuge, siis saate valida!“ 18. märtsil aga tuli tal Pariisi Kommuuni eest põgeneda kaetud akendega tõllas. Põgenedes hüüdis ta: „Kiiremini, kiiremini, kiiremini!“

Plutarchos on loetlenud kümneid elukutseid, kus kõik käed said tööd. (Eesti parempoolsed on meie töötuse peale vilistanud.) Raha saadi liitlastelt, kelle üle Ateena valitses. Kõrgeima võimu organ oli rahvakoosolek (ekleesia), kes seadustest kõrgemana tegi nii nagu tahtis. Iga kodanik sai teha ettepanekuid ja nõuda varasemate seaduste tühistamist (Ephialtese reformid).
Varem esitas otsuseid ja arutlusteemasid vanemate nõukogu, olles asja tagatubades otsustanud. Nõukogu (bulee) valiti loosiga ja arutas küsimusi rahva silme all. Hääletades valiti vaid sõjaväejuhte ja rahandusmehi.
Kreeklastel puudus hirm jumalate ja hauataguse elu ees ning üldse religioon sõna tavalises tähenduses. Inimesed ja jumalad allusid saatusele (*Ananke*), kõigi üle valitses õiglus (*Dike*). Kuna otsustamine oli sünnitanud filosoofia, lähtuti mõistusest, mis otsis tõde. (Kommunistlikus ja kapitalistlikus Eestis kirjutab tõe ette partei.)
Demokraatia eeldas ja nõudis ülimat asjatundlikkust ja kodanikutublidust igalt inimeselt. Selle aluseks oli riigi poolt tagatud elatusvahendid (maa) ja selle faktiline võrdsus. Väärotsuse eest tuli vahel maksta isegi eluga ja pere orjastamisega.

Sparta saatus

Rikas eliit ei väsi meile sisendamast omakasupüüdlikku eksiarvamust, et võrdsus välistab vabaduse ja parima elu tagab piiramatu kauplemismeestele ning kodu (*oikos*) puudus. See tagas inimeste täieliku võrdsuse.
Riiki valitses 28 vanameest koos kahe kuningaga (geruusia) ja viis efoori. Kõik olid rahvakoosoleku (*apella*) poolt valitavad, see kinnitas või lükkas tagasi kõik otsused, määravaks sai kisa tugevus.
Peent välispoliitikat ja jämedat majandust korraldas riigi juhtkond. Rahva elu oli pisiasjadeni reguleeritud kirjutamata seadustega (*rhetra*). Ka vabadus, mille suurimaks vaenlaseks on oma riik. Vana-Kreekas reguleerisid omandit ja kaubandust väga valjud seadused ja lepingud; sellepärast sõdu peetigi.
Sotsiaalsete vastuolude teravnemine ja keskklassi kadumine, mille pärast KE nüüdis-Eestis muretseb, viis Kreekas selleni, et igas linnriigis tekkis kaks riiki – üks rikaste, teine vaeste oma. Platoni järgi oli Ateenas korraga nii riik kui ka vasturiik.
Jaan Kaplinski kardab, et meie esimene Eesti ja teine Eesti teineteisest lõplikult eralduvad. Rikkuse koondumine viis suure osa Nikaraaguast Somozade pere eraomandisse. Argentiinas valitseb Kirchnerite pere. Itaalias oli Silvio Berlusconi riigi rikkaim mees, kes võimutses nii rahva mõistuse ja tahte kui ka eetika üle.

Sparta hiilgeaeg Kreeka võimsaima riigina oli Lykurgose korra ajal, kui maa ja orjad olid riigistatud ja antud kodanikele (spartiaadid) võrdseks kasutamiseks. Vaba võis omada vaid raudreha; kauplemine ja töötegemine oli rangelt keelatud. See oli orjade (heloodid) ja poolvabade (30 000 perioiki) hooleks. Paraku tõusid need tihti üles, mistõttu spartiaadid elasid sõjaväelaagrites ühiste supipottide ümber. Lapsi kasvatas riik, naisi ei keelatud teistele see oli vabadus.
Riigi lõpp oli kiire. Kehtestati seadus, mis lubas maad pärandada ja kinkida; see tekitas eraomandi. Ka raha oli lubatud. 404 eKr oli riigil 3000, 3. sajandil umbes 100 kodanikku umbes poole miljoni elaniku kohta.
Nii ei saanud elada ega ka mitte kodanikkonda taastada (kuningad Agis IV, Kleomenes III). Varem teenisid mehed oma riiki, mille eest taheti kangelasena langeda, nüüd teeniti laias maailmas palgasõduritena omale raha. Teenistusväli ulatus ka tänasesse Afganistani Gandahari. Riiki kaitses samuti palgavägi.
Ülestõusude ja sõdade pidevas kaoses tehti rahvale armetu lõpp peale, sest probleemid olid lahendamatud.

Tõeline demokraatia

Perikles pidas surivoodil oma suurimaks teeneks, et tema ajal kohus kedagi surma ei mõistnud. See tulenes vabadusest ja võrdsusest.
Sparta pani vallutatud Ateenat valitsema 30 türanni, kes 8 kuu jooksul mõrvasid kohtuta 1500 demokraati, enne kui nad ise kukutati.
Demokraatia vastasel Sokratesel oli õigus selles mõttes, et vaene, rikaste poolt ära ostetud rahvas oli rämpsuks muutunud (*plutokraatia* – raha võimu tulemus). Ka Eestis pole rahalised peibutused ja teadlik

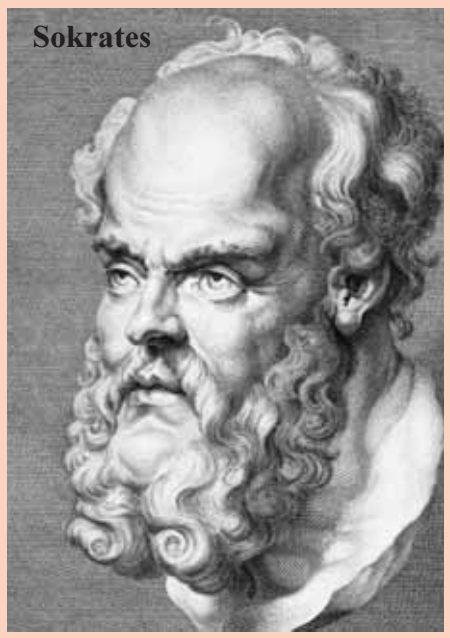

Uusaja demokraatia eelkäijaks loetakse Inglise *Magna Charta*'t (lad k *suur paber,* 1215), mis piiras kuninga õigust makse koguda. Vaikitakse maha, et see sündis kodusõja tulemusel ja kehtivuse garandiks oli ülikute õigus kodusõjale. Talupoegade õigusetus fikseeriti seaduslikult. Seega võime paari aasta pärast pidada demokraatia 800. sünnipäeva, kirjutab Karl Lust.
Ning lisaks – Magna Charta määrab, et ükski isik, ei kuningas, aadlik ega lihtne kodanik ei saa olla üle seadusest ning on võrdsed Jumala ja kohtuniku ees. Magna Chartat on hiljem korduvalt uuendatud. See mõjutas tugevalt Inglismaa ja pärastpoole teiste riikide, eeskätt Ameerika Ühendriikide seadusandlust. Seetõttu on see üks olulisimaid dokumente demokraatia ajaloos.

Demokraatiavastasel Sokratesel oli õigus selles mõttes, et vaene, rikaste poolt ära ostetud rahvas oli rämpsuks muutunud (plutokraatia – raha võimu tulemus). Ka Eestis pole rahalised peibutused ja teadlik valetamine enne valimisi tundmatud asjad.

raatia

valetamine enne valimisi tundmatud asjad.
Erinevate rikaste pooldajad hakkasid Ateenas teostama jõuguvõimu (*ohlokraatia*). Rikka eliidi juhitud linnades olid äraostmine, reetmine, mäss ja kodusõda tavalised. Ainsat väljapääsu nähti Makedoonia okupatsioonis, kus verine kaos muutus paraku hellenistliku maailma normiks.
Kui Rooma oma okupatsiooni vabastamiseks nimetas, võttis rahvas selle vastu ebatavalise rõõmu ja entusiasmiga.
Eks meiegi hinganud kergen-

Kui Rooma oma okupatsiooni vabastamiseks nimetas, võttis rahvas selle vastu ebatavalise rõõmu ja entusiasmiga. Eks meiegi hinganud kergendatult, kui NATOsse ja Euroopa Liitu saime.

datult, kui NATOsse ja Euroopa Liitu saime. KE, eriti aga SDE on alati aru saanud, et liberalism viib väikese grupi rikaste diktatuurini ja sealt edasi revolutsioonini, sest probleemid ja vastuolud ei ole enam teisiti lahendatavad. See on vasakpoolsuse tuum.

Antiikaja sümboliks on Kreeka tempel, mille sisuliseks tähenduseks on võrdsus. Aristotelese järgi peavad ideaalse riigi kodanikud olema valitsemisvõimelised nii oma sotsiaalse seisundi kui ka hariduse poolest.
Ateena demokraatia seisnes väikeomanike ja töötajate (rahva vaesem osa) liidus.
Ka Eestis pole lootus paremale tulevikule kadunud, sest umbes pool rahvast toetab SDE-d ja KE-d.
Kodanlik demokraatia alustas võidukäiku Ameerika Ühendriikides, kus peeti orje. Valimisõigus oli 3 miljonist elanikust umbes 120 000 mehel.
Ka Euroopa alustas rikka eliidi võimuga. Neis riikides suutis rahvas aga välja võidelda olulise sotsiaalmajandusliku vabaduse ja võrdsuse.
Eesti paremjõud käivitasid võimule saades kohe võimsad allakäigumehhanismid, mis tuleb peatada. Puht poliitiline demokraatia on sirm eliidi võimu ja rahva reaalse vabadusetuse varjamiseks. KE pideva tõrjumise tõttu pole Eestis enam ei Eestit, vabariiki ega demokraatiat.

Kesknädala järjepidev autor Karl Lust kuulub 1990. aastast Sotsiaaldemokraatlikku Erakonda.

Jumalad ei jäta Kreekat maha

Algus esilehel
Kaardimakse on kreeklaste arvates ülehinnatud. Isegi välismaalased pidavat seal kauem elades sularaha rohkem hindama hakkama.

Valimiste päev

Sattusime Ateenasse just 17. juuniks, kui kogu EL ootas Euroopa kultuuri hällist hinge kinni pidades parlamendivalimise tulemusi.
Olid ju eelmised valimised läinud aia taha – jälle poliitiline kogemus, mis Eestil puudub. Hoolimata lausnurisemisest omaenda valimistulemuste üle on eestlastel, kes poliitikas armastavad kahte karva kolme rulli otsa ajada, iseseisvusajal alati õnnestunud toimivad koalitsioonid moodustada.
Kreeka ei suutnud. Valimispühapäev pidi tooma vastuse. Siseinfo ütles, et kreeklased ei taha lahkuda – ei taha lahkuda isegi eurotsoonist, veel vähem Euroopa Liidust.
Seda, et riigi kohal lasub mure, oli tunda küll. Inimeste kõnekad ilmed, ühte nurka jututeemad. Kuid õnnetus on selles, et lahendust nad ei näe. Tõsi, lahendused pakub alati elu ise, aga see ei pruugi meeldida. Ei meeldi ka kreeklastele.
Delfi kirjutas siin BBC-d tsiteerides, et Kreeka vasakpoolsete juht Alexis Tsipras süüdistas Euroopa Liitu ja Angela Merkelit Euroopa inimeste eludega pokkeri mängimises, sundides neile peale kärpemeetmeid.
Ennustati ju, et Tsiprase vasakpoolne ühendus SYRIZA võidab valimised ja tahab siis rahvusvahelise abipaketi tingimused uuesti läbi vaadata. Tsipras ähvardas, et kui kärpehaigus Kreeka hävitab, levib see ka ülejäänud Euroopasse. Pangad saavad kasu tuhandete eurooplaste arvelt Hispaanias ja Itaalias nagu ka Kreekas, kes jäetakse vaesusse ja raskustesse.
See osa maailmast, kes toetab kärpimist ja eelistab pankade kasumeid, ootas, et SYRIZA ei võidaks.
Nii ka läks. Konservatiivne Uus Demokraatia kogus pea 30% häältest, mis andis neile parlamendis 129 kohta, kuna valimiste võitja saab juurde 50 kohta. SYRIZA poolt hääletas ligi 27% valijatest ning partei saab parlamendis 71 kohta.
Siseinfo ütleb aga, et Uue Demokraatia juhitud koalitsioon jõuludeni ei püsi.

Kas jumalad on Kreeka maha jätnud

Ateena ümbruses ringi sõites ja tohutuid oliivipuudevälju silmates (kui palju neid veel üle terve maa võib olla!) ei taha kuidagi uskuda, et tegemist on mingi jumalatest hüljatud laisa rahvaga. Ülikoolis antiikkirjanduse ajalugu õppinuna meenutaksin, et pärast selle aine omandamist ja professor Richard Kleisile eksami andmist on püsinud tunne, et inimkond pole pärast antiikaega kuhugi arenenud – meid vaevavad kõik needsamad vaimsed ja elulised küsimused, millele otsiti vastuseid juba 500 aastat enne meie aega. Vastuseid pole leidnud terved põlvkonnad. Arenenud on vaid tehnoloogia, millest on püütud luua uut kultust.
Kuid tehnoloogia ei aita inimest, ei süüta ega vaigista tema südametuld, kui inimene tegeleb oma omaenda mina, oma otsingute, valude ja kannatustega. Tehnoloogia on nagu alkohol, mis rahuldab sind hetkeks, mitte eluks.
Kreeka oli valmis ümmarguselt 5000 aastat tagasi. Mis siis nüüd lahti on? Kas jumalad on Kreeka maha jätnud? Kus nad on – Zeus, peajumal, taeva ja tuulte valitseja. Hera, abikaasa, abielunaiste kaitsja. Poseidon, Zeusi vend, merejumal. Hades, allilma jumal, surnute valitseja. Demeter, maa- ja viljakusjumalanna.
Apollon, kunstide ja muusade kaitsja. (Muide, meie elasimegi Apollo hotellis Achilleuse tänavas – hotelli õnnestunud nimi on rändajale kindlasti sireen!)
Aga ka Hermes, kaupmeeste ja varaste jumal, ettevõtlike inimeste kaitsja. Ning loomulikult Athena, tarkuse jumalanna ja sõjameeste kaitsja, Zeusi peast sündinud tütar. Ta oli Ateena linna kaitsja ja talle pühendati akropoli Parthenoni tempel.
Kreekal oli tol ajal (5. sajandil e.m.a) palju liitlasi, kellelt laekusid rohked maksud. Riigikassa asus just Ateenas ning neil olid head võimalused üles ehitada see rikkalik, võimas ja imposantne Akropol – kindlus Pühal Kaljul 156 meetri kõrgusel merepinnast.

Ateena öö

Kõik Ateena öömajad müüvad end reklaamlausega „Igast hotellist avaneb vaade Akropolile!“ Kohale jõudes selgub muidugi, et mitte toaaknast, vaid katuselt. Hingemattev vaatepilt seegi!
Istudes 28kraadises tuulises Ateena öös oma Apollo hotelli katusel, nautides seda, et sääski pole, ja vaadates neljamiljonilise tuksleva suurlinna kohal kõrgvat valgustatud Akropoli, mõtled esialgu, et olemegi vaid ühed tulijad ja minejad ajaloos, olgu eurooplased, kreeklased või eestlased – mis tähtsust on siin poliitikute ja pankurite ponnistustel juhtida ja rikastuda? Nemad lähevad, rahvad jäävad, jääb inimese looming, mida antud kontekstis sümboliseerib Akropol, mille vanad kreeklased püstitasid tänus ja palves oma kaitsjale.
Teiselt poolt tuled murelikku argiöösse tagasi ja küsid – kas jumalanna Athena enam ei kaitse? Kuhu ja miks ta kadus? Kes ütleb, et kreeklastel pole enam õigust loota oma jumalatele, kes on neid juhtinud läbi aastatuhandete? Kas Zeusi ja Athenat asendavad nüüd rahajumalad, kärpejumalad, pangajumalad ja kõikvõimalikud inimlikud käsudkeelud?
Nii lihtsalt see küll ei käi.

Kreeka pankur hüppas akropolilt alla

Kirjutades seda lugu, jõuab minuni ühes portaalis vilksatav pealkiri „Kreeka pankur hüppas akropolilt alla“, milles kirjeldatakse, et nädalapäevad tagasi kukkus pangatöötaja Ateena akropolilt surnuks. Politsei oletab, et tegu oli enesetapuga, mida tuleb majandusprobleemide all kannatavas riigis järjest rohkem ette.
Väidetavalt on enesetappude hulk suurenenud ka Eestis, õigupoolest on meil neid masendunud soomeugrilastena kogu aeg liigpalju olnud. On ka soomlastelt tulnud šokeerivaid lausa peretapusõnumeid. Mis toimus vasakpoolsete noorte suvelaagris näidisheaoluriigis Norras, ületas tegelikult kõik.

Ma kirjutasin eespool, et inimene oma siseeluliste hingetraumadega oli puntras juba Antiik-Kreekas; ja ta on sedasama ka praegu, meie tehnoloogiliste imede ajastul. Armuvalu, parandamatu haiguse ja pankroti eest ei päästa sind ükski kärpemeede.

„Mis tulema peab, tuleb kindlalt kõik,“ laulis Heli Lääts meil tuntuks ühe ameerika laulu. Me usume sellesse rohkem kui ükskõik missugusesse muusse dogmasse. Seepärast tuleb oma lühikeseks jäävas elus osata leida lihtsalt õnnelik olemise üksikuid hetki – sest maailm on alati hukas ja pärast meid tuleb nagunii veeuputus.

SUUR AJALUGU: Akropolita ei oleks Ateena see, mis ta tervele demokraatlikule maailmale on. Loo autor koos reisikaaslasega iseenda ajalikkust tunnetamas.

ROOSA: Läbiv lillevärv on roosa – tänavad, majad, katuseääred, trepid. Ja õdus söögipaik – tühi, paraku, nagu Ateena sel suvel isegi...

VEINIKARAHVIN: Kreeka vein pole nii kuulus nagu oliiviõlid või fetajuust, aga ülisõbralikus pererestoranis täidab ideaalselt erinevaid inimesi ühendava ülesande.

HOOLIME KILPKONNADEST!
ELi rahadega loodud merekilpkonnade ravikeskus Ateena äärelinnas. Üks isend kaalub kuni 80 kg. Kilpkonni ohustavad paadipropellerid, kalamehekonksud ja kurjad inimesed. *Autori fotod*

Kreeka päästab kilpkonni

Nutulaulude kuulamise asemel läksime ka meie vaatama hoopis Euroopa Liidu projekti raames Egeuse mere rannal tegutsevat merekilpkonnade hooldekeskust, kus vabatahtlikud noored mitmest riigist ravivad meres raskelt viga saanud hiiglaslikke kahepaikseid, keda kreeklased pühaks peavad.
Noorte juhendaja, kreeklasest omamoodi filosoof ütlevat küll vahel: „Mitte meie ei ravi kilpkonni, vaid kilpkonnad ravivad meid.“ Selles peitub valus tõde. Ratsionaalsed eestlased küsisid ka minult, miks peab mingeid kilpkonni poputama, kui tuhanded lapsed on näljas.
Aga vaat – tuhandete laste kohta küsitagu aru poliitikutelt. Et mis seadusi on juhtivad poliitikud laste kaitseks kehtestanud, kuidas nad on laste eluolu korraldanud, kuidas toetatakse nende vanemaid. Kas aetakse isademad oma riigist pagulastena välja tööle või seistakse ka oma rahva, oma laste, oma riigi tuleviku eest? Küsitagu seda!
Kreeklased leiavad ise hädas olles võimaluse oma pühasid konni ravida, justnimelt ELi rahadega. Kreeka valitsus seda hooldekeskust ei toeta ja kreeklastest vabatahtlikke eriti ei ole, kuigi leidub suurepäraseid erandeid. Ja ravima peab sellepärast, et inimeste julmus on kosmopoliitne nähtus ja sellega tuleb võidelda. Alles eelmisel nädalal viidi sinna ravilasse kilpkonn, kellele on 15 cm pikkune nael pähe löödud. See on konkurentsitult kõige kohutavam asi, mida need noored seal oma senises elus näinud on.
Seega ei sekkuta seal looduslikku valikusse (merekilpkonnadel ongi rohkelt ohte eluteel, tuhandest kilpkonnamunast saab suguküpseks vaid üks), vaid ravitakse otseseid inimeste jõledusi. Hämmastav on ikka see inimeste maailm. Lõputu oma õudustes, aga lõputu ka lootustes.

Urmi Reinde

Tallinn 10130
Toom-Rüütli 3/5
www.kesknadal.ee

Igal inimesel on õigus kodule

24. aprillil 2012 saatsid MTÜ Koduõigus, Eesti Linnade Liit ja Eesti Üürnike Liit avaliku pöördumise Riigikogu esimehele ja fraktsioonidele ning peaministrile. Avalduses palutakse lõpetada omandireform põhiseaduslikul alusel.
„Heastamaks riigi poolt omandireformiga põhjustatud ülekohut, on vajalik, et need Eesti elanikud, kes jäid ilma oma kasutatava eluruumi üldistel võrdsetel alustel erastamise võimalusest, saaksid neile tekitatud otsese materiaalse kahju eest kompensatsiooni, lähtudes nende kasutuses olnud eluruumi turuhinnast, ja et neile hüvitataks ka moraalne kahju, võrdsustades sundüürnikud sotsiaaltagatiste osas represseeritud isikutega. Sundolukorrast omal käel välja rabelnud üürnikele tuleb riigil neile peale sunnitud väljaminekud korvata.“
(*Vt avalduse täisteksti 13.06.2012 Kesknädalast*)

Avaldame Riigikogu põhiseaduskomisjoni ja Vabariigi Presidendi Kantselei vastused sellele pöördumisele.

Riigikogu põhiseaduskomisjon 21.06.2012

Lugupeetud härra Vello Rekkaro,

Saatsite k.a 21.05.2012 MTÜ Koduõiguse ja Eesti Linnade Liidu konverentsi „Lõpetame omandireformi põhiseaduslikul alusel“ avaliku pöördumise EV Riigikogu esimehele, fraktsioonidele ning peaministrile. Riigikogu esimees Ene Ergma edastas selle pöördumise vastamiseks põhiseaduskomisjonile. Kuna tegemist on keerulise valdkonnaga, pikendame pöördumisele vastamise tähtaega k.a 23. augustini.

Lugupidamisega
Rait Maruste
Põhiseaduskomisjoni esimees

Vabariigi Presidendi Kantselei 03.07.2012

Austatud proua Kalda

Vabariigi Presidendi ülesandel tänan Teid 24.04.2012 ühispöördumise eest.
Riigipea mõistab Teie muret, kuid tulenevalt põhiseaduse paragrahvis 4 sätestatud võimude lahususe printsiibist ei saa Vabariigi President Teie poolt tõstatatud omandireformi käigus elamumajanduses varade tagastamisel tekkinud probleeme sisuliselt lahendada. Nende lahendamine vajab poliitilisi kokkuleppeid, mida reaalselt saab vastu võtta rahva poolt valitud Riigikogu ja ellu viia Vabariigi Valitsus.

Lugupidamisega
Siim Raie
Direktor

Rahvas arvab: Mustpeade maja saatus

Loe ka Jüri Kuuskemaa juhtkirja „Kildkonna huvid põrkuvad avalikkuse huvidega“ ning Enn Eesmaa nuppu „Mustpeade maja ei tohi kultuurirahvaltära võtta“ 4. juuli Kesknädalas.

Juhan 04.07.2012
Välismaised investorid tegid enne valimisi valitsusparteidele rikkalikke annetusi, nüüd on käes tasumise aeg nii nende jaoks soodsate seaduste vastuvõtmise kui ka kinnisvara tagastamise näol.

--- 04.07.2012
Kas jäämegi ootama, millal Riigikogu võtab kiirkorras vastu Mustpeade seaduse?

--- 04.07.2012
Kui linn teeks linnahalli korda, küll siis ujuksid lagedale jälle mingid „õigusjärgsed“, kelle esiisadele kuulunud maalapike on suurehitise alla jäänud ja kes seetõttu on kõige selle kohal oleva omanikud.

Tüüpiline 04.07.2012
Kui tõstetakse üles küsimus järjekordse valitsusepoolse sigaduse kohta, siis tulevad jälle igasugused arvajad, kelle jaoks ei ole inimeste käsutusest kultuuriobjekti äravõtmine ja selle teatud huvigruppidele kinkimine mainimist väärt. Kui Kuuskemaa tutvustab pealinna huviväärsusi välismaalastele, siis teeb ta väga tänuväärset tööd. Keskerakond ei ole teema või objekt, mis praegu riiki, rahvast ja igat inimest põletab. Millal ükskord mõistus koju tuleb?

Mis saab Mustpeade majast edasi?

näotu mäng 04.07.2012
Eeltoodu põhjal, miks on valitsusel taoline huvi see hoone tagastada? Eks ta ole korruptsiooni ja mõjuvõimu kasutamise üks näide ebaõnnestunud omandireformi saagas. Liiatigi on siin tegemist Saksamaale ümberasujatega, kes vara üle andsid ja deklareerisid ning selle põhjal hüvitise said. Vastasel juhul tuleb neil selle mittesaamist tõestada, kuid pretensioonid tuleb esitada Saksa valitsusele. Saksa välisministeerium on 2000. a. juulis kinnitanud, et neil ei ole mingeid varanõudeid Eestisse jäänud vara suhtes. Saksamaale ümberasujate omandi temaatika on taas päevakorral, kus valitsus kavatseb teha puhta vuugi järelejäänud tagastamata omanditest, kus suur osa on juba ebaseaduslikult tagastatud. Antud hoone on ühiskondlik objekt, mille suhtes on avalik huvi, ja need juba seepärast ei kuulu tagastamisele. Kuidas valitsus saab töötada oma rahva vastu? Kas rahapatakad kaaluvad üles eetika?

vaagija 05.07.2012
Lugupeetud Jüri Kuuskemaa ütleb: „Tallinna vanalinnas on isegi osa linnamüüri torne langenud eraomandisse, kuigi üksnes nimetus „LINNAmüür“ peaks otse viitama, kes on õigusjärgne omanik. Alles hiljuti pidime kulutama hulga linnarahva raha Neitsitorni tagasisaamiseks linnale. Mäletate ju, kuidas ta mõnikümmend aastat tagasi uhkesti korda tehti ja kuidas ta seejärel omandivaidluste ajal järjest rohkem ja rohkem rääma vajus?“
Tahtmatult jääb mulje, et Mustpeade majaga on ärikatel sama „äriplaan“ teoksil – nii suurt kompleksi nagunii keegi ehitada ja hallata ei suuda, seega teeme kohe tagasi rahaks – kas kõik korraga või jupphaaval, mille lõpuks ringiga ikkagi peab linn suurte rahade eest tagasi ostma, nagu see raudtee tagasiostmisega sullerite käest juhtus. Sullerlus võidutseb.

Teine Eestlane 08.07.2012
Kas Eesti Vabariigi loomeliidud, kes kunagi olid Eesti riigi ja eesti rahva käekäigu huvides nii söakad võitlema kus tahes ja millal tahes, on nüüd vaikselt pea longu lasknud ja lepivad mis tahes ülekohtuga, mida eesti kultuuri vastu sepitsetakse? Või tuleks kutsuda kokku uus loomeliitude ühispleenum? Kes algataks? Kas leiduks järgijaid? Või olemegi valmis lahti ütlema kõigest – isegi iseendist?

Kal

Mõni aeg tagasi peeti Tallinnas poliitilised vahendid seadusli („Legal and Policy Instruments t Urituse korraldas rahvusvaheli tion for Democracy and Elector dus kriminaalse mõju ohjamise narile osalema Eesti poliitikuid nite esindajaid, eesmärgiga soo tekitada dialoogi.

JELENA KALBINA
Keskerakonna aukohtu sekretär
ja Kristiine piirkonna juhatuse liige

Seminaril olid esindatud Siseministeerium, Justiitsministeerium, Kaitsepolitseiamet, Keskkriminaalpolitsei, Ühing Korruptsioonivaba Eesti, Rootsi Sotsiaaldemokraatlik partei, Eesti Sotsiaaldemokraatlik Erakond, mida esindas Andres Anvelt, ja Eesti Keskerakond, mille esindajaks oli Kalle Klandorf. IDEA-t esindas kaks liiget, kellest üks oli endine Rootsi julgeolekupolitsei töötaja.

Meikari juhtum endiselt kuum

Arutelu käigus puudutati muu seas ka hiljuti Eestis lahvatanud Reformierakonna rahastamise skandaali, kus erakonna liige Silver Meikar tunnistas avalikult, et kandis erakonnale raha, mille päritolus ta polnud kindel.
IDEA esindajad üllatusid, kuuldes, kui palju on Eestis seadusepiiranguid, mis peaksid erakondade rahastamist reguleerima. Samal ajal näitab ajakirjanduses ilmuvate rahastamisskandaalide arv vastupidist tendentsi. Pikema ajalooga ja Eestist enam arenenud demokraatiaga Rootsis, kus nii IDEA kui ka Rootsi Sotsiaaldemokraatliku partei esindajate väitel on erakondade rahastamine vaba, taolisi juhtumeid ei ole.
Soovist seadustest tulenevaid piiranguid eirata ja annetusi maskeerida, leiutavad Riigikogus neid samu seadusi läbi surunud erakonnad erinevaid skeeme. Nii näiteks avalikus-

Valede impeerium

Eesti ei ole imeriik, mida valede abil püütakse säilitada. Riigijuhid on suured ja osavad valetajad – üks vale teise otsa. Kui SKP veidi tõusis, kiideldi kohe, et kõik on hästi. Kuid see ei olnud nii ja mina seda ei uskunud. Õigeid andmeid muudkui varjatakse ja olukorda täpsemalt analüüsida ka ei saa. Suure matsu pani valede impeeriumi lõhkumisele Paul Krugman ja õigesti tegi. Isegi president hakkas valede impeeriumi kaitsma, kuigi ta on pidanud ennast sotsiaaldemokraadiks. Nüüd järsku on temast saanud liberaal. Viimaste elu on muutunud kibedaks, ega muidu poleks siia kutsutud Steve Forbes.
Kuna rünnak on parim kaitse, siis rünnakem üha jõulisemalt valede impeeriumi. Rahvas peab tõde teadma ning küllap hakkab ka oma valikuid muutma. Valede impeerium tuleb kiiresti lõhkuda, kuna meie rahvas väärib paremat elu.

Asta Rennit-Luksepp
Elvast

Max Kaur: Forbes oli šokeeritud!

Vaatasin reportaaži maailma tähtajakirja Forbes tutvustustseremooniast Kadriorus. Kui ajalehe väljaandja Steve Forbes saabus lossi siseõue, valitses tema näol varjamatu jahmatus. Tema silma tabas vaid kümmekond vanemat härrasmeest – ja seda maailma tuntuima brändiga ajakirja avapeol! „Pole võimalik!“ võis lugeda Forbesi näost.

Kahekordne Ameerika Ühendriikide presidendikandidaat Steve Forbes, kes taotles nomineerimist Vabariikliku Partei poolt 1996. ja 2000. aastal, on lihtsalt harjunud, et teda võtavad vastu tuhandepealised rahvahulgad. Kuhu jäi siis rahvas? Vastus on lihtne: rahvast ei kutsunud keegi.

Olen veendunud, et Tallinnasuguses ärilinnas oleks loomulikult leidnud tuhandeid inimesi, kes mõjukat multimiljonäri oleks tervitama tulnud.
Kahjuks piirdusid ürituse Eestipoolsed korraldajad kutsetega Kaubandus-Tööstuskoja juhtoinastele. Poleks ime, kui ennasttäis tõusikud viskasid kutse lihtsalt minema ning eelistasid jahiga merele sõita. Kohutavalt piinlik lugu.

Kuulus ja hinnaline Faberge lihavõttemuna. Sellistest koosnes ka Steve Forbesi kollektsioon.

Forbes on kuulus veel selle poolest, et pool sajandit oli tema käes täiuslikem Vene keiserlikule perekonnale kuulunud Faberge lihavõttemunade kollektsioon. Need juveliiri meistriteosed ostis Forbesi käest 2004. aastal 120 miljoni dollari eest Vene juudi päritoluga miljardär Viktor Vekselberg. Nüüd on need koos teiste Faberge lihavõttemunadega pandud vaatamiseks välja Kremli Relvapalati Teemandifondi. Mida võisid aga sellest kõigest teada Kadrioru lossi siseõue kogunenud mõned kohalikud ärituusad?

Ke

Kesknoored korraldasid 2. juulil jalgrattaretke läbi Tallinna, mille eesmärgiks oli reklaamida Tallinna kui sõbralikku, puhta elukeskkonnaga linna ja tõmmata inimeste tähelepanu Tallinna linna algatatud Euroopa Rohelise Pealinna ideele.
Keskerakonna Noortekogu esimehe Jaanus Riibe sõnul näitasid kesknoored oma aktsiooniga, et Tallinn liigub kindlalt Euroopa Rohelise Pealinna tiitli poole. „Suureks sammuks on tuleval aastal kõigile Tallinna elanikele pakutav tasuta ühistransport, mille eesmärgiks on vähendada autode arvu linnas ja muuta linnaõhk veelgi puhtamaks. Juba

bina: Meikari juhtum läks ka rahvusvaheliselt kuumaks

s seminar teemal „Õiguslikud ja ikkuse kaitsmiseks poliitikas“ o Protect Legitimacy in Politics“). ne organisatsioon IDEA (Institu- al Assistance) ning see kesken- ele poliitikas. IDEA kutsus semi- , ametnikke ja õiguskaitseorga- dustada poliitilisi arutelusid ning

tas ajakirjandus ligikaudu poolteist aastat tagasi IRLi büroo müügiga seotud kahtlase äritehingu, kus äriruumidest esmamuljel huvitatud ostja kandis erakonna pangakontole kopsaka sissemaksu. Natukese aja pärast arusaamatutel põhjustel tehingust loobunud ostja jättis partei arveldusarvele 61 000 euro suuruse maksuvaba tulu, mida erakond kasutas valimisvõlgade tasumiseks. Nüüdseks on politsei Tatjana ja Vjatšeslav Manguse varad arestinud seoses rahapesu kahtlusega.

Mai eelviimasel päeval avalikustas Äripäev fakte, mis näitavad, et aastaid Eestis valitsust juhtinud erakonna tegevus pole olnud läbipaistev. Reformierakonna võimalikke rahastamisskeeme uurides avastas Äripäev, et erakonna kolme viimast valimiskampaaniat aidanud firma Fidenter OÜ omanik või omanikud varjavad end avalikkuse eest Šveitsis asuva privaatpanga Bank Julius Baer ja Co Eesti pangakonto taha. Huvitav on ka see, et koostööd Fidenteriga tehti ainult nendel aastatel, kui toimusid europarlamendi, kohalike omavalitsuste ja riigikogu valimised. On tähelepanuväärne, et Reformierakond palkas appi propagandat tegema sisulise majandustegevuseta firma, mille ainus juhatuse liige on reformierakondlane Remo Tiigirand. Avalikest andmebaasidest kättesaadavad faktid viitavad ka sellele, et Reformierakond on üritanud oma äripartnerit varjata.

TUNNISTAB PROBLEEMI: Jelena Kalbina sõnul seatakse Eestis paljudes küsimustes eeskujuks põhjamaid, kuid tegelikkuses ei soovita tutvuda lähinaabrite riigikorra ja erakonna korralduslike seadustega.

Eesti õiguskaitseorganite töö puudulik

Välismaal raha hoidmise eelis on see, et kogu pangakonto tehingute ajalugu on konfidentsiaalne ning pank ei väljasta rahaliikumise kohta informatsiooni ka sellekohase nõude laekumisel kas või Eesti õiguskaitseorganitelt.

Seadus nõuab, et parteidele annetajad on eraisikud. Aga on ka arusaadav annetajate soovimatus oma nime avalikustada. Peamine ja paraku praktikas ka kinnitust leidnud kartus on see, et opositsioonierakonda toetavate eraisikutega seotud ettevõtteid püütakse põhja lasta. Selleks kasutatakse igasuguseid vahendeid. Protsessi kaasatakse maksuametit, kapot ja prokuratuuri. Õiguskaitseorganid püüavad mõjutada kohtunikke nende otsuste tegemisel. Kahtlastesse kriminaalasjadesse vägisi kaasatõmmatud „ohvreid“ ähvardatakse ja mõnitatakse, et nad tunnistaksid oma süüd. Tuletagem meelde pikaajalist ja suurt meediakajastust pälvinud maadevahetuse skandaali, mis lõppes Harju Maakohtus osaliste õigeksmõistmisega.

Kuid kes vastutab nii firmade kui ka inimeste rikutud maine eest ja kes saab karistuse ligi kaheksa aastat kestnud kohtualuste ebaseadusliku jälitamise ja eraellu sekkumise eest? Seda, et uurimise käigus teostatud jälitustoimingud ei vastanud seaduses esitatud nõuetele, kinnitas ka kohtunik Valeri Lõõnik. Samuti heitis ta prokuratuurile ja kapole ette inimeste põhiõiguste rikkumist. Kohtunik ei olnud rahul asjaoluga, et prokuratuur kasutas eksperdina sama kapo ametnikku, kes osales läbiotsimistes ja asitõendite konfiskeerimisel, mis pani eksperdi erapooletuse tõsise kahtluse alla.

Miks on osa erakondi puutumatud?

IDEA ja Rootsi Sotsiaaldemokraatliku partei esindajate sõnul ei huvita Rootsis kedagi, kust erakond raha saab ja kas see on eraisiku või juriidilise isiku annetus, on see avalikustatud või salaja tehtud. Seetõttu ei ole Rootsis ühtegi erakondade rahastamise uurimist ega kohtuasja.

Loomulikult ei tähendaks see riigistruktuuride ja kohalike omavalitsuste vahendite kasutamist. Mingisugune regulatsioon peab ikkagi olema. Kuid kui Rootsis jõuti järeldusele, et parteide rahastamine riigi julgeolekut ei ohusta, siis miks levib meil valitsuserakondade poolt levitatud foobia, et välisriigist saadud raha ohustab tingimata Eesti suveräänsust? Miks siis IRLi paljastatud kahtlane elamislubade äri, mis ehitati Eesti Vabariiki ohustavale vene rahale, ei olnud piisavaks põhjuseks, et neid ebaõnnestunud Riigikogu ja Tallinna Linnavolikogu ärimehi mõjuagentideks tembeldada? Või kehtib see reegel valikuliselt – ainult teatud erakonna suhtes?

Paljudes küsimustes võtame eeskujuks põhjamaad. Kuid me ei soovi tutvuda lähinaabrite riigikorra ja erakonna korralduslike seadustega. Eesti seadustest tulenevate piirangute rohkus sunnib meie erakondi oma annetajaid varjama ning paneb neid olukorda, kus muud moodi rahastada kui seadust rikkudes ei ole praktiliselt võimalik. Kas tasub kõiki elusituatsioone ja juba tekkinud tavasid seadustega reguleerida? Seetõttu arvan, et erakondade rahastamine on rohkem eetika ja moraali küsimus. Ajalugu on näidanud, et seaduste rangemaks muutmine ei too oodatud tulemusi ja igast seadusest on alati võimalik mööda hiilida.

esknoored: Tallinn on Euroopa Pealinn

praegu on Tallinn saavutanud palju ning nagu me ka täna tõestasime, siis jalgrattaga on siin liikuda mugav,“ selgitas Riibe.

Keskerakonna noored tegid aktsiooni tarbeks eraldi T-särgid. T-särkidel olid loosungid „Rohkem rohelust, rohkem tervist!“; „Värske õhk – pikem elu“; „Tallinn Euroopa Roheliseks pealinnaks!“ ja palju muud.

Keskerakonna Noortekogu liikmetest koosnenud ligi 20-pealine jalgrattagrupp liikus Saku Suurhalli eest läbi Stroomi ranna Vabaduse väljakule.

RÕÕMSAD PEALINNA ÜLE: Kesknoored korraldasid jalgrattaretke 2. juulil läbi Tallinna, tõmmates tähelepanu Euroopa Rohelise Pealinna ideele.

TALLINNA TV
16. juuli – 22. juuli

ESMASPÄEV, 16.07
09:00 Info TV
18:45 KAVA
18:50 TÄNA. Lühiuudised
19:00 Terve tervis*
19:30 Hommikukohv 3/13*
20:00 Juri Lotman 90, 1/2*
20:30 TÄNA. Pealinna uudised
20:50 Euroopa tee 4/13, vene keeles*
21:05 Inimese mõõde. Juhan Smuul ja tema aeg*
21:35 Spordisõbrad
22:05 Jõgeva suupilli- ja lõõtsafestival 1/2*
23:35 KAVA
23:40 TÄNA*
00:00 Hommikukohv 3/13*
00:30 Juri Lotman 90, 1/2*
01:00 Spordisõbrad*
01:30 Info TV

TEISIPÄEV, 17.07
09:00 Info TV
18:45 KAVA
18:50 TÄNA. Lühiuudised
19:00 Tallinlase tarbeks*
19:30 Õigusnõu*
20:00 Kultuuripealinna kullafondist. Mis on EKKM?
20:30 TÄNA. Pealinna uudised
20:50 Garaažist välja*
21:20 Linnaruum 8/11*
21:50 Mõtleme taas 5/9*
22:50 KAVA
22:55 TÄNA*
23:15 Õigusnõu*
23:45 Kultuuripealinna kullafondist. Mis on EKKM?*
00:15 Linnaruum 8/11*
00:45 Mõtleme taas 5/9*
01:45 Info TV

KOLMAPÄEV, 18.07
09:00 Info TV
18:45 KAVA
18:50 TÄNA. Lühiuudised
19:00 Lilleküla selts elektrituru avamisest
19:50 Multifilm. Hüpe
20:00 Kirjandusarhiiv. Almanahhipõlvkond
20:30 TÄNA. Pealinna uudised
20:50 Spordisõbrad*
21:20 Meedia keskpunkt
21:50 Rabarock 2012
22:50 KAVA
22:55 TÄNA*
23:15 Lilleküla selts elektrituru avamisest*
00:05 Kirjandusarhiiv. Almanahhipõlvkond*
00:35 Meedia keskpunkt*
01:05 Info TV

NELJAPÄEV, 19.07
09:00 Info TV
18:45 KAVA
18:50 TÄNA. Lühiuudised
19:00 Aleksei Turovski lood, 28. osa*
19:30 Suvemix
20:00 Meistrite linn 2/14*
20:30 TÄNA. Pealinna uudised
20:50 Jüri Toomepuu ja tema "käkkikeerajad"*
21:20 AvaLava
21:50 Elu peeglis*
22:20 Kultuuritehase arhiivist. Eesti kunstnik välismaal
22:50 KAVA
22:55 TÄNA*
23:15 Suvemix*
23:45 Meistrite linn 2/14*
00:05 Elu peeglis*
00:35 Kultuuritehase arhiivist. Eesti kunstnik välismaal*
01:05 Info TV

REEDE, 20.07
09:00 Info TV
18:45 KAVA
18:50 TÄNA. Lühiuudised
19:00 Õigusnõu*
19:30 Kas tohib?*
20:00 Kultuurimeeter. Mustpeade vennaskond 1/2*
20:30 TÄNA. Pealinna uudised
20:50 Kirjandusarhiiv. Almanahhipõlvkond*
21:20 Estica. Toomkirik, 2. osa*
21:50 Suvemix*
22:20 Tallinn, olen kuulus! (Tallinn, I`m famous!) 7/17*
00:05 KAVA
00:10 TÄNA*
00:30 Kultuurimeeter. Mustpeade vennaskond 1/2*
01:00 Estica. Toomkirik, 2. osa*
01:30 Info TV

LAUPÄEV, 21.07
09:00 Info TV
17:55 KAVA
18:00 Koos parima sõbraga*
18:30 Kultuurimeeter. Mustpeade vennaskond 1/2*
19:00 Meistrite linn 3/14*
19:30 Tallinn liigub
20:00 Garaažist välja*
20:30 TÄNA. Pealinna uudised
20:50 Etnos*
21:20 Johnny Cash Tribute Show 2011
23:00 KAVA
23:05 TÄNA*
23:25 Tallinn liigub*
23:55 Garaažist välja*
00:25 Johnny Cash Tribute Show 2011*
02:05 Info TV

PÜHAPÄEV, 22.07
09:00 Info TV
17:55 KAVA
18:00 Aleksei Turovski lood, 29. osa*
18:30 Ajaga sammu*
19:00 Kultuuripealinna kullafondist. Mis on EKKM?*
19:30 Pillimeeste klubi*
20:30 TÄNA. Pealinna uudised
20:50 Mina, eurooplane 2/11*
21:05 Helsinki - Tallinn, 10. osa*
21:35 Maatriks 2/8*
22:05 Suured helid. Birgitta festival 2011. Opera@pop-jazz
00:15 KAVA
00:20 TÄNA*
00:40 Helsinki - Tallinn, 10.osa*
01:10 Info TV

„Meedia keskpunkt“ 11. juulil

Tallinna TV meediasaates täna kell 21.20

Saatejuht: HEIMAR LENK
Osalised:
URMI REINDE ja MART UMMELAS

Kuuma suve kuumad meediateemad!

Õnnitleme 15. juulil saabuva 70 a juubeli puhul!

ARVO JAAKSON
Lääne-Virumaalt Rägaverest

Soovime tervist ja jätkuvat erksat meelt!

Keskerakondlased, Kesknädala toimetus

Nädala juubilar EINAR LAIGNA 75

On hetki, kui inimesel ei ole enam valikuvõimalust ja tal tuleb sündida.
Vähesed meist mäletavad seda tunnet, mida tunti vahetult enne siia ilma sündimist. On ju see tunne igikestvalt erinev kõigist teistest tunnetest, mida arvame end tundvat hiljem. Ja kes teab, ehk on selle tunde tundmises, tunnistamises ja mäletamises võti kogu oma ülejäänud elu mõistmise juurde.
8. juulil 1937 sai ühe mehe jaoks läbi see tunne, mille kirjeldamiseks tuleb mõista suutvale inimesele vaikides pikalt silma vaadata. Einar Laigna oli sündinud ja siia ilma ajutiselt vastu võetud hoopis teistsuguste tunnetega, kui olid tal endal ja mis alguses kindlasti hoopis võõrad ja arusaamatud tundusid. Nende tunnetega tuli harjuda.
Ühe ehtsa inimese elu on midagi, mille elamisega tal tuleb harjuda ja millega ta ei saa harjuda. Elatakse ju imede ajal imede aias, ja üks ime on see, kui paljud ei näe seda imelust. Harjuda tuleb sellega, et sinu ümber on palju lihtsalt mõistetavaid ja samas lihtsalt mõistmatult käituvaid inimesi, kelle omadustega, iseendaks jäädes, ei tohi harjuda. Ja neid inimolevusi ei tohi ka sulle meeldivalt käituma sundida, sest tegelikult suurendaks sund vaid maailmas valitsevat segadust, hirmu, minakeskset vastuhakku ja lipitsevat valet; neile saab olla eeskujuks, ehitades endale laitmatu keha, kuhu mahuks sinu tegelik sisu, nii laitmatu kui vähegi võimalik,. Et *mens* oleks *sana in corpore sano,* ning mitte uhkuse pärast, vaid et nii on õige ja eeskujulik. Vaid nii saab sirguda ehtsa inimese terve Mina selle kõige vägevamas ja usaldusväärsemas mõttes; mis siis, et meie poolkoomas ühiskond peab seda imelikuks väärarenguks – ta ei ole meie moodi, ta ei ole meiega... Äkki on ta meie vastu?!
Aga ta on väärikas, ja kas oleks ausust ilma selleta?
Tõeline Mina toitub Meistrite ajatutest, kõigile nähtavatest nähtamatutest Mõtetest ja nende mõtete tagustest saladustest, mille adumine lisab enesele kindlust ning mille mõistmine ja selgitus asub samuti vaikuses ja mõista oskaja silmades nagu veel sündimata igivana Tõde.
Mis on Tõde?
Kas Tõde on õppimine või tundma õppimine? Kas Tõde on see, kuhu ei saa enam lisada või ei saa temast enam midagi ära võtta?
Kas me tahame Tõde või tahame, et oleks Tõe moodi?
Decimus Iunius Iuvenalis vastas küsimusele, mida inimene peaks tahtma endale soovida, umbes nii:
Tuleb paluda, et terves kehas oleks terve meel.
Vaprat vaimu paluda, mis ei tunne surmahirmu,
mis viimaseks looduse anniks

peab pikka elu,
suudab taluda mis tahes kannatust,
ei andu vihale, ei tunne pimedaid kirgi.
Mis vintsutusi ja herakleslikku tööd peab paremaks
kui rahulolu, söömapeod või idamaa valitseja sulgvoodi.

Kes nii suudab soovida ja püüda oma soovi täita, kulgeb rahulikult ja õiges suunas. Ta ei ole „nendega“. Ta sünnib ja hakkab astuma tuleviku poole, et minna ajalukku. Teda on mõtet järgida, kui sind nakatab õilsusepisik, kuid teda unustades ja oma teel. Ta ei õpeta, aga temaga üheskoos vaikides on võimalik saada targemaks. Ta ei näita suunda, aga sa taipad, kuhu tuleb minna.
Kõigeks selleks tuleb julgeda märgata, et ta on siin, meiega ja, olles üks meist, ei ole meie moodi. Kuidas teda märgata? Ta oskab vaadates näha ja kuulates kuulda.

Palju õnne, Einar Laigna, ikka iga päev!

Margus Lepa

Lisaks juubilari eluloolisi andmeid

Einar Laigna on sündinud 8. juulil 1937 Tallinnas. Eesti vaimulik ja ohvitser, radikaalse traditsionalismi propageerija.
Õppis Nõmmel 27. mittetäielikus keskkoolis. Lõpetas 1957 Tallinna Polütehnikumi. Töötas metallitöölise ja tööõpetuse õpetajana. Töö kõrvalt luges ta teoloogilist ja filosoofilist kirjandust.
1965 astus ta õppima EELK Usuteaduse Instituuti. Ordineeriti 22. juunil 1967 aseõpetajaks ning määrati teenima Varbla Urbanuse kogudust, Karuse Margareeta kogudust ja Hanila Pauluse kogudust.
Lõpetas Usuteaduse Instituudi 1972. Oli 1973–1979 Märjamaa Maarja koguduse õpetaja ning 1981–1983 Ambla Maarja koguduse ja Aegviidu Aleksandri koguduse õpetaja.
Aastatel 1978–1980 õppis ta katoliku kiriku põrandaaluses vaimulikus seminaris. 1980 pühitseti ta katoliku kiriku idariituse preestriks ja oli viis aastat misjonär Armeenias.
1992 õppis ta Vatikanis. Ta on uurinud hilist Rooma impeeriumi, keskaja kultuuri ja kirikuajalugu.
Sõjaväelasena töötas Laigna Kaitseliidus, hiljem Kaitsejõudude Peastaabis. Aastail 1994–1997 oli ta Kaitsejõudude Peastaabi tagalaülem. Ta töötas kuni 2005. aastani Kaitseväe juhataja nõuniku ja peainspektorina. Peainspektori ametis anti talle 2001. aastal toimunud pildiskandaali ajal uurida Edgar Savisaare pildi tulistamist 1999. aastal Meegomäe lahingukoolis.
1995 sai ta kapteni auastme ja 2000 majori auastme. 31. detsembril 2005 läks ta tegevteenistusest erru kolonelleitnandi auastmes.
Laigna oli 1988. aastal üks Eesti Humanitaarinstituudi asutajaid, õpetades seal keskaja ajalugu. Lugenud kultuuriloo loenguid Tallinna Ülikoolis, EBSis ja Tallinna Mustpeade majas.
On kirjutanud ja avaldanud luuletusi Einar Laigna-Mühlenbachi nime all.
1992. aasta Riigikogu valimistel kandideeris Laigna Roheliste nimekirjas. 2007. aastast kuulus Rahvaliitu, nüüd kuulub Eesti Konservatiivsesse Rahvaerakonda.

(Andmed Vikipeediast)

Keskerakonna suvepäevad

11. ja 12. augustil Vaibla puhkekeskuses Kolga-Jaani vallas

Asukoht: Võrtsjärve põhja-kaldal, 32 km Viljandist Tartu suunas; 43 km Tartust Viljandi suunas. Lisateavet Vaibla puhkekeskuse kohta saate nende kodulehelt!

Osalejatele:
Suvepäevade avamine laupäeval kell 12.
Piirkondadevahelised võistlused, poliitikaarutelud jm.
Õhtul tants ansambli saatel ja meelelahutusprogramm.
Pühapäeval hommikusöök ja ärasõit.
Majutus ja telkimine!
Kuni 6. augustini osavõtutasu odavam, hiljem kallim. Kohapeal tasudes osavõtutasu väga kallis.

Suvepäevadele registreerumine Keskerakonna büroos.
Osavõtutasu ja tasu majutuse eest kanda Eesti Keskerakonna arveldusarvele 10220031930016 SEB Pangas.

Kõikidele küsimustele vastused büroo telefonil
6 273 460
või meilitsi
keskerakond@keskerakond.ee

Tõestatud! President eksis 5 aastat järjest

Eesti president Toomas Hendrik Ilves täitis aastatel 2007 kuni 2011 oma majanduslike huvide deklaratsiooni puudulike andmetega. Tõendid selle kohta ilmusid 27. juuni Riigi Teatajas. President eksis, kuid ta jäi karistuseta.

KESKNÄDAL

VABARIIGI PRESIDENT

1. Toomas Hendrik Ilves. 3. Vabariigi President. **4.** Eesti Vabariik. **5.** 5050,23 eurot, esindustasu (20%). **6.** Maatulundusmaa, veekogude maa Viljandi maakonnas Abja vallas, Ärma talu, Erma kinnistu nr 145039; korter Saksamaal Göttingenis (½ kaasomandist), kinnistuspiirkond Göttingenis, nr 23583; korter Saksamaal Würzburgis (½ kaasomandist), kinnistuspiirkond Heidingsfeldis, nr 14471. **7.** Ei ole. **8.** Ei ole. **9.** Nordea Pank, 2 arveldusk ontot, krediidikonto; SEB Pank, arveldusk onto. **10.** Nordea Pank, eluasemelaen, 41 420 eurot; HypoVereinsbank, laen kinnisvara soetamiseks, 209 634,53 eurot. **11.** Kinnisvõlg, Bayerische Hypotheken- und Wechsel-Bank AG, seoses laenuga kinnisvara soetamiseks, 1 920 000 krooni; kinnisvõlg, Bayerische Hypotheken- und Wechsel-Bank AG, seoses laenuga kinnisvara soetamiseks, 2 408 000 krooni; Merita Bank Plc (Soome Vabariik) kasuks seatud hüpoteek, summas 200 000 krooni ja kõrvalnõuete suurusega 40 000 krooni; Nordea Pank Finland Plc (Soome Vabariik) kasuks seatud 2 hüpoteek summas 308 000 krooni ja 1 780 000 krooni. **12.** Ei ole. (18.04.2012)

LEHED TUVASTASID: Presidendi „Muud varalised kohustused“ (p. 11) kasvasid 2,3 miljoni krooni võrra, sest pikemalt polnud võimalik varjata Soome pankadele seatud hüpoteeke.

Igal aastal täidab paarkümmend tuhat ametnikku oma majanduslike huvide deklaratsiooni. Igas deklaratsioonis on sees lause „Olen teadlik, et andmete tähtpäevaks esitamata jätmine, andmete puudulik esitamine või teadvalt valeandmete esitamine toob kaasa vastutuse seaduses sätestatud korras“.
Ometi on seadusandja loonud patustajatele tagaukse. Kui ametnik esitab deklaratsiooni uuesti enne politseis uurimise alustamist, siis tagantjärele eelnevate aastate valeandmete esitamist ei uurita ega karistata.

Kirjutas Õhtuleht

Alates presidendiks saamisest oli Toomas Hendrik Ilves kirjutanud oma Erma kinnistu kohta registrinumbri 145038 ja punktis 11 võetud kohustusteks kokku 4,328 miljonit krooni. Nende numbrite valelikkus tuli ilmsiks juba möödunud aasta sügisel, kui sellele juhtis tähelepanu Virgo Kruve, vt Õhtuleht, 22. oktoober „Kui palju võib eksida president?“. President oli deklaratsiooni kirjutanud Põlvamaal Valgjärve vallas Saverna külas asuva Mäepalu kinnistu numbri.

Kirjutas Kesknädal

16. novembril 2011 avaldas Kesknädal Virgo Kruve artikli „President Ilvese salalaenud“, mis avalikustas Soome pankade Merita Bank Plc ja Nordea Pank Finland Plc kasuks seatud kolm (!) hüpoteeki summas 2,28 miljonit krooni, mille president oli võetud kohustusena maha salanud. Ühe pangakohustuse unustamine oleks mälu nõrgenemine, kolm on juba mälukaotus või teadlik valeandmete esitamine.

27. juuni Riigi Teatajas on avaldatud Toomas Hendrik Ilvese deklaratsioon, kus Erma kinnistul on õige number 145039 ja punktis 11 nimetatud ka Merita Bank Plc ja Nordea Pank Finland Plc kasuks seatud hüpoteegid. Seega kasvasid presidendi kohustused mulluselt 4,328 miljonilt kroonilt 6,656 miljoni kroonini, sest kauem polnud enam võimalik avalike registrite andmeid varjata ning Soomest võetud võlgu maha salata.

Valeandmete esitamise eest saaks ametnikku karistada, paraku puudus politseil selleks huvi. Presidendile jäeti piisavalt aega, alates meedias esimese info ilmumisest, et ta saaks esitada „parandatud“ majandushuvide deklaratsiooni ja pääseda väärteomenetlusest.
Tänutäheks tegi Ilves Reformierakonna salajaste annetuste (nn Silvergate) ilmsiks tuleku järel 31. mail avalduse, kus on öeldud: „Mulle teeb muret, kui selle käigus kõigutatakse parteipoliitikaüleste uurimis- ja järelevalveasutuste usaldusväärsust ning rahva usku ausa valitsemise võimalikkusesse. Politsei, prokuratuur ja kaitsepolitsei kontrollivad oma pädevuse piires süütegudele viitavate väidete tõelevastavust, esitavad vajaduse korral süüdistuse ja viivad asjad kohtusse.“
Jõustruktuurid näitasid seevastu üles huvi karistada deklaratsiooniga eksimise eest Tallinna linnapead Edgar Savisaart 9000kroonise trahviga, sest tema neile hüvesid (aumärke) ei jaga ja on riigivõimu suhtes opositsioonis.

NB! Toimetus jättis krooniajal esitatud deklaratsioonides olnud summad eurodeks teisendamata.

Allikad:
16. novembril 2011 Kesknädal „President Ilvese salalaenud“ http://www.kesknadal.ee/est/g2/uudised?id=17893
Ilvese 2011. aasta deklaratsioon https://www.riigiteataja.ee/akt/328062011001
Ilvese 2012. aasta deklaratsioon https://www.riigiteataja.ee/akt/327062012001
Ilvese 31. mai avaldus politsei toetuseks http://www.president.ee/et/meediakajastus/avaldused/7538-president-toomas-hendrik-ilvese-kommentaar/index.html

Telli Kesknädal! * Helista 617 77 17 * www.tellimine.ee * tellimine@expresspost.ee